

РЕШЕНИЕ

№ 9365

гр. София, 09.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в публично заседание на 09.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **11870** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118, ал. 3 от КСО, във вр. с чл. 117, ал. 1, т. 3 от КСО, във връзка с чл. 145 и следв. от АПК.

Образувано е по жалба на „Яси Асетс“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя Й. С., срещу Решение № 1040-21-170 от 29.03.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата на дружеството против Задължителни предписания № ЗД-1-21-01541267 от 16.02.2024 г., издадени от контролен орган на ТП на НОИ - С. град на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО.

В жалбата се твърди незаконосъобразност на решението като постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон, и в несъответствие с неговата цел. Излага се становище по същество относно наличието на действително развили се трудово-правни отношения между дружеството и лицето М. Д. Д.. Не се споделят изводите на контролните органи, че последният не е осъществявал трудова дейност. Иска се отмяна на решението и присъждане на сторените по делото разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез адв. К., поддържа жалбата. Аргументира се, че събраните доказателства са достатъчни да обосноват извод за положен от назначения служител труд, съобразно длъжностната характеристика.

Ответникът - директор на ТП на НОИ – С. - град, чрез юрисконсулт О., изразява становище за неоснователност на жалбата. Моли за отхвърляне на оспорването и присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Заинтересованата страна – М. Д. Д., редовно уведомен, се явява лично в с.з. и изразява становище

за уважаване на жалбата и отмяна на решението на ТП на НОИ- С..

Административен съд София-град, Трето отделение, 7-ми състав, като взе предвид представените и приети по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство по издаването на оспорения акт започва с подадено заявление от М. Д. за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО, като е представил заповед № 1 /09.01.2024 г., издадена от „Яси Асетс“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] за прекратяване на трудовото правоотношение, на основание чл. 71, ал. 1 от КТ, считано от 10.01.2024 г. С писмо вх. № 4023-21-82/02.02.2024 г. на отдел „ПОБГВ" относно коректността на подадените данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за М. Д. Д., за м.12.2023г. е издадена Заповед № ЗР-5-21-01534750/05.02.2024 г. на Ръководителя на ТП на НОИ-С. град за извършване на проверка по разходите на държавното обществено осигуряване /ДОО/ в осигурителя „Яси Асетс“ ЕООД, като проверката е приключила с констативен протокол КП-5-21-01541266/16.02.2024 г.

При извършената проверка в информационната система на НОИ е установено, че на 01.12.2023 г. осигурителят е подал уведомление по чл. 62, ал. 5 от КТ за сключения трудов договор за М. Д. и на 10.01.2024 г. за неговото прекратяване, считано от 10.01.2024 г. По време на проверката от „Яси Асетс“ ЕООД са представени разплащателни ведомости за м.12.2023 г. и м.01.2024 г., съгласно които на Д. е начислено брутно възнаграждение в размер на 350.00 лв., за м.12.2023 г. - за 5 работни дни, 2 дни платен годишен отпуск и 11 във временна неработоспособност и за м.01.2024 г. за 6 работни дни в размер на 259.09 лв. Представени са и платежни документи от П. Б. Б. за изплатено трудово възнаграждение за м.12.2023 г. и м.01.2024 г. на 14.01.2024 г. в размер на 462.06 лв. и на 17.01.2024 г. доплащане в размер на 10.58 лв. На 17.01.2024г. осигурителя „Яси Асетс“ ЕООД е подал данни по чл.5, ал.4 от КСО за М. Д. с вид осигурен „01“ за м.12.2023 г. за 7 работни дни и 11 дни във временна неработоспособност и начало на осигуряване 01.12.2023г.

По време на проверката е представено удостоверение № 12400/08.12.2023 г. издадено от МБАЛ „Н.“, в уверение на това, че детето М. Д., родено на 05.12.2023 г. в лечебното заведение е изписано на 08.12.2023г. С вх. № Р14-21-000-00-[ЕГН]/29-12-2023 г. осигурителят е представил в ТП на НОИ-С. град удостоверение, Приложение № 10 към чл. 9, ал. 1 от НПОПДОО за Д., за изплащане на парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО до 15 календарни дни, считано от 08.12.2023 г. В същото е удостоверил, че на основание чл.163, ал.7/вместо т. 8/ от КТ със Заповед № 01-12 от 08.12.2023 г. до 22.12.2023 г. на Д. е разрешен отпуск, като в т. 2 е удостоверил, че към деня, от който е разрешен отпускът, лицето е осигурено за общо заболяване и майчинство - безсрочно, в т. 10, че детето е изписано от лечебното заведение на 08.12.2023 г. и в т.12, че лицето има право на парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО в размер на 11 работни дни. За ползвания отпуск по чл. 163, ал. 8 от КТ от М. Д. осигурителя не е представил заповед, което е отразено и в Констативният протокол.

С ведомост от 08.01.2024 г. по декларираната платежна сметка на Д. е изплатено парично обезщетение за м.12.2023 г. за 11 работни дни в размер на 1590.36 лв. По време на проверката е представен анализ на пазара на жилищни имоти в С. и[жк], с дата 08.01.2024г., която дата не може да бъде приета като достоверна, тъй като липсват каквито и да било данни, които да потвърдят нейната автентичност.

Контролният орган е направил съпоставка между данните от подадената декларация вх. № 1019-21-1240#1/01.02.2024 г. от М. Д., в която е посочил, че работното му място е било на адрес [населено място], ул. Ген. К.“ 23 и декларацията на управителя Й. С., който е посочил адрес - [улица], ет. 3, ап. 6. Органът е приел, че от представените от осигурителя ведомости за декември 2023 г. на Д. са начислени и следва да му се изплати 271,59, за януари 2024 г. -201,05 лв. Съгласно

справка от П. банк е видно, че е извършено едно плащане на 14.01.2024 г. за сума от 462,06 лв. - заплати за декември 2023 г. и януари 2024 г. и извършено доплащане от 10,58 лв. на 17.01.2024 г., което представлява сбор от трудовите възнаграждения за двата месеца, по ведомостите.

В декларацията Д. е посочил, че за работното място е научил от познато лице, и причините за прекратяване на трудовия договор са: „не харесва начина на работа”, което не кореспондира от посоченото в декларацията на управителя, съгласно която той е наел Д., тъй като имал наблюдения от работата му от предходния работодател и защото участвал в проучване, анализ и следене на състоянието на пазара на недвижими имоти, т. е. управителя е познавал Д. и не е била нужна препоръка. В същото време Д. е посочил, че е научил за работата от познато лице, а напускането му е поради това, че не харесва начина на работа.

При извършената проверка в информационната система на НОИ е установено, че за периода от 13.09.2022 г. до 30.11.2023 г. в „Яси Асетс“ ЕООД няма назначени лица по трудов договор. След прекратяване на трудовото правоотношение с Д. също няма назначени лица, включително и до момента. В годишния отчет на „Яси Асетс“ ЕООД, публикуван в ТР към АВ за 2023 г. не са отразени средства за работна заплата.

На основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО със Задължителни предписания № ЗД-1-21-01541267/16.02.2024г. на дружеството-жалбоподател е вменено задължение да заличи подадените от него данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за М. Д. Д. за м. 12.2023 г.

В хода на административното производство са направени възражение срещу задължителните предписания от страна на жалбоподателя, в което са изложени доводи за допуснато в административното производство съществено процесуално нарушение, поради неспазване реда по чл. 74, ал. 3 от КТ, както и неправилност на изводите на контролните органи, че Д. не е осъществявал трудова дейност. Възраженията не са приети за основателни и е направен извод, че представените доказателства, касаещи трудово правоотношение на жалбоподателя с дружеството, не се явяват достатъчни по отношение на осигурителното правоотношение доколкото наличието на сключен трудов договор и подаване на данни по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО не са достатъчни, за да възникне и осигурително правоотношение.

Според решаващия административен орган, в хода на проверката предоставените от осигурителя писмени доказателства, с които цели доказване на трудово правоотношение между „Я. А.“ и М. Д. не са достатъчни за доказване на реално полагане на труд от последния, още повече че в следствие на реално полагане на труд възникват осигурителните права на лицата, между които е и правото на обезщетение за безработица и правото на ползване на отпуск при раждане на дете. Независимо от представените от осигурителя „Я. А.“ писмени доказателства контролният орган е обсъдил и всички допълнително събрани по време на проверката, като при извършения анализ е взел предвид и разминаващата се информация от управител и служител и е стигнал до обосноваван извод, че М. Д. Д. не е извършвал реално трудова дейност, а се е водил формално на работа, за да ползва правата на социално осигурено лице.

Като е приел, че наетото лице М. Д. не е упражнявал реална трудова дейност по трудово правоотношение при осигурител „Яси Асетс“ ЕООД, с Решение № 1040-21-170 от 29.03.2024 г. директорът на ТП на НОИ – С. – град е оставил без уважение, като неоснователна, жалбата на дружеството срещу Задължителни предписания № ЗД-1-21-01541267 от 16.02.2024 г., издадени от контролен орган в ТП на НОИ С. – град.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка по издаването на решението на ответника, включваща доказателства за компетентността на директора на ТП на НОИ – С. – град.

По делото разпитани в качеството им на свидетели заинтересованата страна М. Д. и Н. Ч..

Според показанията на св. Д., упражнявайки трудовата си дейност в предприятието на жалбоподателя „Я. А.“ е имал една задачата да направи анализ на недвижимите имоти в „М. ливади“ Трябвало е да направи анализ какви сгради има започнати, колко разрешителни са издадени, какви хора се таргетират и кои хора си купуват там имоти. Разказва, че е сменил работата си, защото 16 години е работил като инженер и е искал да се занимава с нещо по-различно. Казва, че не е било необходимо да ходи в офиса всеки ден. Уволнили са го, защото са се разминавали идеите за работата – той е искал първо да направи анализа, след това сайта, а управителя е искал директно да започнат с продажби да се занимават.

Разпитаната по делото св. Н. Ч., в качеството ѝ на контролен орган извършил проверката, заявява, че проверката е била по повод постъпил сигнал от отдел „Парични обезщетения за безработица“. На фона на представените документи, не е могла да стигне да извода, че лицето е упражнявало трудова дейност, която е основание за осигуряване. До тези констатации е стигнала въз основа на различните факти и обстоятелства, които са били по отношение на разрешен отпуск 15 календарни дни при раждане на дете. Твърди, че в хода на проверката заповед за разрешен отпуск 15 календарни дни не ѝ е била представена. Лицето, което е било наето на работа е твърдяло, че е работило на личния адрес на собственика на дружеството, а именно „Ген. К.“ 24. Това е същия адрес, на който е регистрирано дружеството. Преди проверката, по време на проверката и след проверката в дружеството жалбоподател е нямало назначени други лица.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Решението на директора на ТП на НОИ-С. град е издадено от компетентен орган при осъществяване на административния контрол за законосъобразност на издадени по реда на чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО задължителни предписания, в кръга на правомощията му, възложени с чл. 117, ал. 1, т. 3 от КСО, който определя, че пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу задължителни предписания на контролните органи по чл. 108, ал. 1, т. 3.

Решението е постановено в предвидената от закона писмена форма и съдържа мотиви - фактически и правни основания, от които може да се разбере каква е волята на административния орган.

В хода на административното производство обаче са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които са довели до материална незаконосъобразност на акта и противоречието му с целта на закона, по следните съображения:

Административният орган е провел производството по издаване на спорните задължителни предписания, както и административното производство по оспорване на същите без участието на осигуреното лице М. Д., по отношение на който безспорно следват пряко последиците от заличаване на данни по чл.5, ал.4 КСО.

В случая е очевиден и правопогасяващият ефект на задължителните предписания за М. Д., защото с тях са заличени осигурителните данни на основание чл. 5, ал. 4, т.1 КСО, относими към претендираното от него парично обезщетение по чл.50, ал.6 КСО.

От данните по делото е видно, че в контролното административно производство за проверка спазването на осигурителното законодателство по реда на 107 и сл. от КСО, по което са издадени и задължителните предписания за заличаване на осигурителни данни, контролните органи на ТП на НОИ са установили, че осигурителят няма доказателства за полагане на реален труд от М. Д., извод изведен в това производство, включително и чрез събиране на доказателства от соченото за

осигурено лице, като административният орган е заключил, че същото не е извършвало трудова дейност.

Безспорно е, че за възникване на фактическия състав на реализиране на правото да се получи всяко едно от процесното парично обезщетение, лицето следва да е осигурено, като е необходимо да се докаже, че е налице реално извършване на трудова дейност и заетост на работника. В конкретиката на фактите по делото се установява, че изводът, че осигуреното лице не е престирило труд и следва да заличи данните за него, има пряко действие върху правата и законните интереси на осигуреното лице М. Д., защото те се прекратяват с влизане в сила на задължителните предписания.

В контролните производства на НОИ съдебната практика приема, че отношенията между осигурител и НОИ и осигурен и НОИ са различни и самостоятелни, и поради това, когато се проверява осигурителят, осигурените лица не могат да участват в административното и съдебно производство, като имат самостоятелни права, които могат да защитят.

Позитивното ни право отчита правното положение, в което между осигурител и НОИ се провежда контролно производство с участието само на осигурителя, като той може и да не обжалва предписанията, с което се освобождава от заплащане на здравни и осигурителни вноски спрямо наетото по трудово правоотношение лице. Ако е недобросъвестен, като не документира търговската си дейност, не декларира доходи и не заплаща данъци, той няма и интерес да защитава правата на осигурените лица в това административно производство по издаване на задължителни предписания, нито да оспори същите, още повече, че те би трябвало да трупат осигурителен стаж, дори когато осигурителят им не е изпълнил задължението си за внасяне на дължимите осигурителни вноски.

Или, осигурените лица в производството по издаване на задължителни предписания, пряко и непосредствено са засегнати от издавания административен акт, търпят последиците от заличаване на осигурителните им данни, но не участват като страна в това административно производство.

Такъв правен резултат може да бъде избегнат, когато в контролното производство НОИ установи всички факти по отношение на осигурителя и осигурените лица, за които внася осигурителни вноски, всички лица са страни в административното и съдебно производство, като постановените административни и съдебни актове са с еднакво действие по отношение на страните. На посоченото основание - лицето, което претендира да е „осигурено“ на КСО и по отношение на неговия осигурител- адресат на задължителните предписания, следва да има процесуално право на защита и да бъде конституирано като заинтересована страна в производството по оспорване на задължителните предписания още пред административния орган.

Правото да участва в административното производство по установяване на обстоятелствата, касаещи заличаване на неговите осигурителни данни, лицето черпи и от разпоредбата на 120, ал. 2 от Конституцията на Република Б. доколкото няма изрична забрана в закон за такова процесуално поведение, а и в хипотеза като настоящата, лицето има пряк, личен и непосредствен интерес от търсената с жалбата съдебна защита, която най-ефективно ще се реализира в производство по оспорване на задължителните предписания, с пряк правопогасяващ ефект, и доказване на обема на претендираните осигурителни права, който пряко зависи от действително реализирана трудова дейност по смисъла на 10, ал.1 КСО, като се прецени осъществени ли са елементите на трудовия договор и в какъв времеви диапазон. В горния смисъл е и съдебната

практика на ВАС по сходни казуси.

Преди всичко останало, настоящият състав намира за необходимо да посочи в по – общ план, че доколкото на преден план в случая е преценката за наличие или липса на „осигурително правоотношение“, то следва да се отбележи, че понятието „осигурително правоотношение“ е доктринално, с висока степен на правна абстракция, а поради спецификата си е трудно да се изгради единно такова за осигурително правоотношение с постоянен персонален субстрат (страни на правоотношението) и с единно и неизменно предметно съдържание. Поради това и в социалната действителност осигурителното правоотношение съществува чрез своите видове, следствие от богатото и сложно съдържание на основните конституционни права на обществено осигуряване.

С оглед на последното и като изходи от субектния състав на осигурителното правоотношение са налице: осигурително правоотношение между осигурителния орган и осигурителя и осигурително правоотношение между осигурителния орган и осигуреното/самоосигуреното лице.

Оспорените задължителни предписания са били издадени в резултат на констатациите на контролни органи при извършена ревизия на осигурителя, в която осигуреното лице М. Д., ако е участвал надлежно, то това е било само като лице, попадащо в хипотезата на чл.44 АПК, но не и като страна в производството пред административния орган.

Доколкото обаче изводите от установеното по линия на правната връзка осигурителен орган – осигурител в крайна сметка ще рефлектират и върху корелативната правна връзка осигурителен орган – осигурено лице, то следва да се отбележи, че в развилото се ревизионно производство контролните органи са събрали доказателства, които според тях са обосновавали извода им, че лицето не е престирало труда си по приетата за изпълнение от него трудова функция на „търговец недвижими имоти“ в търговското предприятие на ЕООД-то в периода от постъпването си на работа (01.12.2023г.) до прекратяване на правната връзка (считано от 10.01.2024г.).

В развилото се производство от страна на осигурителя са били представени доказателства да извършвана от него търговска дейност в периода, а от М. Д. е представена попълнена декларация по образец на НОИ, вкл. подписани фишове за заплата за отработеното от него време и преводи на сумата за заплата по банков път. Видно е, че декларираните от него обстоятелства се припокриват с посоченото в трудовия договор, а също така и от работодателя му.

Лицето е посочило, че в кратния период от малко от два месеца е работило само по една единствена задача, а именно – да направи оценка на имотния пазар в кв. М. ливади и работното му място е било на адрес [населено място], ул. Ген. К.“ 23, който адрес макар и да се различава по номера, посочен от работодателя, съдът намира за достоверен. Факта, че работникът не знае точния адрес на работодателя не може да се приеме за индигия за липса на трудово правоотношение или липса на полагане на реален труд при работодателя. В случая спецификата на дейността на Д., в по голяма част от времето, през което

се извършва е свързана извършването на проучване на пазара и неправилно е прието, че това не може да се осъществи извън офиса на дружеството.

Съществуването на трудово правоотношение не обосновава неминуем извод на възникване и на осигуряване на работника/служителя по една така връзка.

В разглеждания случая обаче в производството, протекло без участие на осигуреното лице като страна, не може да се направи обоснован извод, с който да се сподели основното заключение на органите на НОИ, че реално изпълнение на трудовата функция от страна на Д. не е било налично в периода 01.12.2023г. – 10.01.2024г. Наблягайки основно на документалната част на проверката, контролните органи на ТП на НОИ С. – град в посочения в самия Констативен протокол срок за нейното извършване – от един работен ден, са достигнали до необоснован извод за липса на реално престирание на жив труд от страна на заинтересованото лице – М. Д.. Последния в представена пред органите декларация вх. № 1019-21-1240#1/01.02.2024 г. и р разпита си пред съда изрично е посочил, е работил при дружеството – жалбоподател като „търговец, недвижими имоти“ по основен трудов договор, сключен със срок на изпитване шест месеца в полза на работодателя, с 8-часов работен ден, основно месечно възнаграждение в размер на 900 лв., в периода 30.11.2023 г. – 10.01.2024 г.

Дали работодателя – осигурител има интерес от представяне на всички изискани от него документи, респ. дали ги е представил на контролните органи, не може да се отрази неблагоприятно на осигурено лице, щом същото е започнало изпълнение на възложената му трудова функция.

Въпреки предоставените от последния сведения(тъй като М. Д. не е бил конституиран като заинтересова страна в административното производство) контролният орган, а и при задължителното административно обжалване – Ръководителят на ТП на НОИ – С. град, не са предприели действия за събиране на допустими доказателства по посочения от процесуалния закон ред. По този начин те са допуснали нарушение на административнопроизводствените правила, което се приема за съществено. Няма как и след като спорът се концентрира върху обстоятелствата около реалното полагане на труд от работника Д., същият да бъде изолиран от процеса само с попълване на декларация по образец, като дори не всички посочени от него там факти са били последващо проверени от контролните органи на НОИ.

В случая тези дефекти на развитото контролно производство не могат да бъдат поправени в съдебната фаза на процеса със собствени установявания на съда, след като същият не е инстанция по същество.

Предвид изложеното и с оглед на събраните и ценени доказателства по настоящото дело, съдът намира, че оспореното решение и потвърдените с него разпореждания са издадени при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон – КСО и с неговата цел, поради което същите следва да бъдат отменени като незаконосъобразни.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя

следва да се присъдят разноси в общ размер от 281, 21 евро, от които – 25, 56 евро за държавна такса и 255, 65 евро за адвокатско възнаграждение, видно от списък по чл. 80 по ГПК, следва да бъде уважена.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София град, Трето отделение, 7-ми-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1040-21-170 от 29.03.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата на „Яси Асетс“ ЕООД срещу Задължителни предписания № ЗД-1-21-01541267 от 16.02.2024 г., издадени от контролен орган в ТП на НОИ - С. град на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО. ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на „Яси Асетс“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя Й. С., сумата от 281, 21 евро разноси по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба, пред Върховния административен съд на Република Б., в 14-дневен срок от получаването на съобщение за неговото изготвяне с препис за страните.

СЪДИЯ: